

Procediment fets passats 610/2025-F
Jutjat de 1a instància núm. 1
Girona

A L'AUDIÈNCIA PROVINCIAL DE GIRONA

ROSA LLUM FERNANDEZ FELIU Procuradora dels tribunals i de **BERNADETA SEDÓ RIERA**, segons designa apud acta que es farà tant bon punt sigui requerida per part de l'autoritat Judicial, davant aquesta Sala comparec i, com millor procedeixi en dret,

DIC:

Que en data 10 de novembre del 2025 ens ha estat notificada Interlocutòria 1205/2025 de la mateixa data dictada pel Jutjat de Primera instància núm. 1 de Girona per la qual s'estimen "*substancialment les pretensions formulades per Bernadeta Sedó i Riera*" i al mateix temps es desestimen els pediments III i IV de la demanda.

Que estant en desacord amb el contingut de la dita resolució i entenent que la mateixa és contrària a Dret, sigui dit amb tots els respectes i en estrictes termes de defensa, interposem en termini i forma **RECURS D'APEL·LACIÓ** a l'empara de l'article 80 quinquies de la Llei 15/2015 de 2 de juliol de jurisdicció voluntària (LJV) i dels articles 455 i 458 LEC interessant la revocació parcial de la interlocutòria recorreguda i l'estimació íntegra de la demanda

Que fonamentem el present recurs d'apel·lació en base als següents

MOTIUS:

ÚNIC. INFRACCIÓ DELS ARTICLES 15.1 I 30 DE LA LLEI 20/2022 DE 19 D'OCTUBRE DE MEMÒRIA DEMOCRÀTICA. L'OBLIGACIÓ JUDICIAL D'ACORDAR UNA EXHUMACIÓ EN EL MARC DE LA MEMÒRIA DEMOCRÀTICA

- a. El marc jurídic internacional sobre les exhumacions.
- b. La qüestió de les fosses. Itinerari judicial en l'àmbit del dret intern.
- c. La llei de memòria democràtica del 2022. Interpretació
- d. La interlocutòria de 28 d'octubre del 2025 del Escorial.
- e. La compatibilitat d'actors i procediments (art. 22.1 i DA 1a LMD)
- f. Sobre la pretesa desviació subsidiària a la inactivitat de l'administració
- g. El caràcter contradictori del procediment: els Ajuntaments i fiscalia
- h. Interpretació harmònica i sistemàtica del paper de l'IMELEC o la Policia
- i. Conclusió: reconeixement o buidatge del dret a la reparació

I tot això d'acord amb les següents

AL·LEGACIONS

PRÈVIA. Sobre la part dispositiva de la Interlocutòria i fixació dels únics punts que son objecte del recurs d'apel·lació.

La resolució que és objecte del present recurs acorda l'estimació substancial de les pretensions formulades per la Sra. Bernadeta Sedó i considerem que, per una millor comprensió del recurs, és convenient l'exposició del contingut de la part dispositiva de la resolució.

En primer lloc, s'acorda la declaració dels següents fets passats "en data indeterminada de l'any 1939 el Sr. Delfí Sedó va ser detingut per les autoritats franquistes i internat al Camp de concentració de presoners de Leon. Després de demanar les autoritats franquistes locals informes relatius als seus antecedents, activitat i ideologia del Sr.Sedó i prendre-li declaració sense cap tipus de garantia, en el marc de procediment sumaríssim en el que no es van complir les mes elementals exigències d'un judici just, el Sr. Sedó va ser condemnat a mort per un Consell de Guerra, que va posposar a la sentència condemnatòria la commutació de la pena imposada per la de reclusió a perpetuïtat. Com a conseqüència d'aquesta Sentència dictada a Girona en data 19 de febrer de 1934, a pesar de la petició de

clemència remesa a la Capitania General de Barcelona per la seva esposa, el Sr. Sedó va ser executat a Girona la matinada del dia 30 de maç de 1943

La resolució judicial també declara la il·legimitat i nul·litat del Consell de Guerra derivat del judici sumaríssim seguit contra Delfí Sedó Freixas, així com la condemna a mort acordada en el mateix i acorda lliurar ofici a l'arxiu històric militar corresponent per l'anotació de la seva nul·litat a l'expedient judicial de la causa

La Interlocutòria declara el Sr. Delfí Sedó Freixas víctima del cop d'Estat, posterior Guerra i Dictadura als efectes de la Llei 20/2022 de 19 d'octubre de Memòria Democràtica. Així mateix, declara que la promotora de l'expedient, Bernadeta Sedó Riera, ostenta la condició de víctima, als efectes de la mateixa disposició legal, en la seva condició de neta, i per tant, descendent directe del Sr. Sedó. En atenció a aquesta declaració, la resolució acordar "remetre testimoni de la present interlocutòria a la Secretaria d'Estat de Memòria Democràtica amb la finalitat d'incloure al Sr Sedó al Registre i Cens Estatal de Víctimes a que es refereix l'art. 9 LMD i al Departament de Justícia i Qualitat democràtica de la Generalitat de Catalunya als efectes previstos a l'art 6 LMD i art. únic de la Llei 11/2017 del Parlament de Catalunya de reparació jurídica de les víctimes del Franquisme

La resolució acorda remetre testimoni de la Interlocutòria a la Secretaria d'Estat i Memòria Democràtica i a la Direcció General de Memòria Democràtica als efectes que fossin oportuns de conformitat amb el que disposa l'article 16 i ss de la LMD i Llei 10/2009 de 30 de juny del Parlament de Catalunya

Per últim, la resolució acorda lliurar testimoni al Registre Civil de Girona per tal que, a través de la tramitació del pertinent expedient governatiu, es procedeixi a la rectificació d'inscripció de defunció del Sr. Sedó, per resultar la causa de la mort que consta a la mateixa contradictòria amb lo declarat.

La resolució no acorda la localització del cos del Sr. Delfí Sedó dins del cementiri de Girona, tampoc la seva exhumació i ni la entrega de les seves despulles als seus familiars amb autorització expressa per al seu trasllat al cementiri de Bescanó per a una nova inhumació com a part del dret a la veritat i la reparació.

La resolució tampoc acorda ordenar a la Policia judicial i a l'Institut de Medicina Legal de Catalunya el desenvolupament de les tasques necessàries per a poder dur a terme el punt anterior. **Són aquests dos últims pronunciaments els que són objecte del recurs.**

PRIMERA. INFRACCIÓ DELS ARTICLES 15.1 I 30 DE LA LLEI 20/2022 DE 19 D'OCTUBRE DE MEMÒRIA DEMOCRÀTICA (LMD). L'OBLIGACIÓ JUDICIAL D'ACORDAR UNA EXHUMACIÓ EN EL MARC DE LA MEMÒRIA DEMOCRÀTICA

a. El marc jurídic internacional sobre les exhumacions.

Tal i com exposàvem als Fonaments de Dret material de l'escrit d'aquesta part iniciador de l'expedient de jurisdicció voluntària, els articles 10.2 CE i 96 CE prescriuen que el contingut dels convenis internacionals subscrits pel Regne d'Espanya son part dels drets i llibertats del Capítol Segon del Títol Primer de la mateixa CE. Per tant, la Convenció Internacional per la protecció de totes les persones contra les desaparicions forçades de 20 de desembre de 2006, (BOE, nº 96, de 21 de abril de 2008), signat per España el 27 de juliol de 2007 i ratificat el 24 de setembre de 2009 és part integrant de l'ordenament jurídic espanyol. El contingut del Conveni és dret intern i per tant ha de ser aplicat per Jutges i tribunals per ser part integrant de l'ordenament jurídic.

Considerem que per part del Jutge instructor no s'ha procedit a fer una interpretació conforme a la normativa internacional de la LMD. Estableix l'article 2 del Conveni el concepte de "desaparició forçada" i l'article 24 en els apartats 2 a 5 estableix els següents deures en favor dels Estats

"2. Cada víctima tiene el derecho de conocer la verdad sobre las circunstancias de la desaparición forzada, la evolución y resultados de la investigación y la suerte de la persona desaparecida. Cada Estado Parte tomará las medidas adecuadas a este respecto.

*3. Cada Estado Parte adoptará todas las medidas apropiadas para la **búsqueda, localización** y liberación de las personas desaparecidas y, en caso de fallecimiento, para la **búsqueda, el respeto y la restitución de sus restos**.*

4. Los Estados Partes velarán por que su sistema legal garantice a la víctima de una desaparición forzada el derecho a la reparación y a una indemnización rápida, justa y adecuada.

5. El derecho a la reparación al que se hace referencia en el párrafo 4 del presente artículo comprende todos los daños materiales y morales y, en su caso, otras modalidades de reparación tales como:

*a) **La restitución;***

b) La readaptación;

c) La satisfacción; incluido el restablecimiento de la dignidad y la reputación;

d) Las garantías de no repetición."

Per la seva banda, la Resolució de l'Assemblea General de les Nacions Unides de 21 de març de 2006, no 60/147 sobre principis i directrius bàsiques sobre el dret de les víctimes de violacions manifestes de les normes internacionals de drets humans i de violacions greus del dret internacional humanitari reitera el dret a les víctimes a accedir a la justícia, a rebre una reparació adequada efectiva i ràpida del dany patit i l'accés a la informació pertinent sobre les violacions.

Especialment rellevant aplicat a la situació al Regne d'Espanya en resulten les conclusions de l'informe de 2 de juliol 2014 del Grup de Treball de Nacions Unides sobre desaparicions forçades i involuntàries, que es pot consultar íntegrament a <https://www.refworld.org/es/ref/informision/cdhonu/2014/es/101042>. En ell els experts de Nacions Unides assenyalen:

*“§17. Las familias de los desaparecidos en España quieren conocer la verdad sobre la suerte o el paradero de sus seres queridos. **Este es un derecho absoluto de acuerdo a la Declaración y una obligación que el Estado español debe satisfacer de acuerdo al derecho internacional.** El Grupo de Trabajo, en su comentario general sobre el derecho a la verdad en relación con las desapariciones forzadas, señaló que este derecho se refiere “al derecho a conocer los progresos y resultados de una investigación, la suerte y el paradero de las personas desaparecidas y las circunstancias de la desaparición, así como la identidad del autor o los autores de la desaparición” (A/HRC/16/48, párr. 39).”*

“§63. (...) Dado el transcurso del tiempo desde que la mayor parte de las desapariciones forzadas comenzaron a ejecutarse y la edad muy avanzada de muchos testigos y familiares, es urgente que el Estado fije como una inmediata prioridad la búsqueda de la verdad y en particular sobre la suerte y el paradero de las personas desaparecidas. Existe una obligación absoluta de tomar todas las medidas necesarias, razonables y eficaces para encontrar a la persona (...).”

El Grup de Treball acaba concluint com a recomanacions: “j) Asumir sus obligaciones internacionales, ejercerlas mediante un claro liderazgo y comprometerse de manera más activa y urgente en la determinación de la suerte o el paradero de personas desaparecidas durante la Guerra Civil y la dictadura. Todas las iniciativas relativas a la búsqueda de desaparecidos deben ser asumidas como una obligación estatal y tienen que ser parte de una política de Estado integral, coherente, permanente, cooperativa y colaborativa.

Més recentment, el 18 de juliol de 2025 el Comitè de Drets Humans de

Nacions Unides va adoptar les observacions finals relatives al setè informe periòdic presentat per Espanya. Aquestes observacions estan contingudes al document oficial CCPR/C/ESP/CO/7 i van ser adoptades en sessió plenària de 15 de juliol, on es va supervisar la implementació efectiva dels drets civils i polítics a l'Estat Espanyol, assenyalant els avenços i les deficiències.

L'apartat 8 del document, relatiu a la lluita contra la impunitat i les violacions dels drets humans comeses al passat, diu, textualment que *El Comité acoge con satisfacción los avances positivos del Estado Parte en materia de memoria, verdad y reparación, en particular la adopción de la Ley de Memoria Democrática de 2022, así como la creación de la figura del/de la Fiscal de Sala de Derechos Humanos y Memoria Democrática y del Consejo de la Memoria Democrática (...)* i més, endavant, a l'apartat 9, afegeix que *“Teniendo presentes las recomendaciones anteriores del Comité, el Estado parte debe:*

(a) *Proseguir e intensificar sus esfuerzos para adoptar todas las medidas legislativas y de otra índole necesarias para garantizar que no se aplique ni la amnistía ni la prescripción a las graves violaciones de derechos humanos durante la Guerra Civil y la dictadura franquista, y que esta prohibición se cumpla escrupulosamente en la práctica;*

(b) *Considerar la posibilidad de derogar la Ley de Amnistía de 1977 (...)*

(c) *Continuar sus esfuerzos para promover el reconocimiento de responsabilidades, **el esclarecimiento de la verdad, la búsqueda de personas desaparecidas**, y la preservación de la memoria, incluyendo la adopción de todas las medidas necesarias para garantizar que la labor del/de la Fiscal de Sala de Derechos Humanos y Memoria Democrática, así como del Consejo de la Memoria Democrática y la Comisión a la que se refiere el artículo 57.5 de la Ley 20/2022, de 19 de octubre, se lleve a cabo de manera independiente, imparcial, inclusiva, transparente y equilibrada*

(d) *Velar por que el proyecto de ley relativo a los “bebés robados” se apruebe con celeridad y que se adopten todas las medidas necesarias para garantizar la creación y el funcionamiento efectivo del banco estatal de ADN vinculado a las víctimas de desapariciones forzadas durante la Guerra Civil y la dictadura.*

L'observació feta fa escassos mesos pel Comitè de Nacions Unides, així com totes les resolucions que ha anat dictant el Grup de Treball de Nacions Unides sobre desaparicions forçades i involuntàries venen fixant que la recerca de les persones desaparegudes ha de ser fixada com una immediata prioritat dels Estats donada l'edat avançada de testimonis i familiars i han de ser part d'una política estatal.

Davant l'incompliment d'aquesta obligació, els familiars tenen dret a exigir-ne el seu compliment davant els tribunals de Justícia.

El legislador espanyol ha atès les obligacions internacionals contretes, els seus efectes jurídics, respectant el principi *pacta sunt servanda* relatiu al compliment de bona fe de les obligacions internacionals proclamat a l'art. 26 del Conveni de Viena de 26 de maig de 1969 sobre el Dret dels Tractats i el dret intern.

Els Comitès als que s'ha fet referència donen els paràmetres interpretatius propis del dret internacional que han de ser utilitzats per l'interpret nacional.

b. La qüestió de les fosses, itinerari judicial en l'àmbit del dret intern.-

En l'àmbit intern, una de les resolucions essencials a tenir en compte és la dictada pel Jutjat Central d'Instrucció número 5 en el marc de la causa pels crims del franquisme, és la **Interlocutòria de data 16 d'octubre de 2008** en el marc d'un procés penal per presumptes delictes permanents de detenció il·legal en el context de crims contra la humanitat que, entre d'altres pronunciaments i pel que aquí interessa, acordava, a banda de la decisió principal de declarar-se competent per la instrucció, acordava:

“Formar un grupo de Expertos en número, forma y con las competencias marcadas en el Razonamiento Jurídico Décimosexto. A tal efecto, requiérase a las partes para que designen, de mutuo acuerdo, a las cinco personas que integren el referido grupo, en un plazo no superior a diez días, que se unirán a las dos que nombre el Juzgado, los cuales deberán aceptar y jurar o prometer el cargo” ,

“Formar un grupo de Policía Judicial, en número, forma y con las competencias marcadas en el Razonamiento Jurídico Décimo sexto, a cuyo fin remítase oficio a la Comisaría General de Policía Judicial para que remita los nombres de los funcionarios, correspondiendo la designación del Jefe del grupo a este Juzgado” i

“Autorizar las exhumaciones que se citan en el Razonamiento Jurídico Decimoséptimo en la forma y con los requisitos que se mencionan en el mismo. A tal efecto, se cursarán los exhortos correspondientes a los Juzgados territorialmente competentes con quienes tendrán que coordinar la actividad los solicitantes y los grupos de expertos y Policía Judicial, para fijar el día de la exhumación y, en su caso, levantamiento de cadáver y traslado de restos, que deberá ser comunicado a este

Juzgado. En todo caso y, de estar identificados los lugares, las diligencias deberán practicarse a la mayor urgencia”.

En el fonament “decimosexto” es feia referència a peticions d'exhumacions deduïdes en la citada causa relatives a diferents municipis, unes exhumacions que van ser autoritzades amb compliment dels requisits mínims que han de basar-se en les premisses de certesa de informació del lloc que es tracti, la prèvia petició dels interessats i la conformitat del titular del lloc on s'ubiquen, que caldrà suplir a través de l'autoritat judicial en cas de no existir i l'exhumació haurà de fer-se a través de la supervisió i direcció de l'autoritat judicial del lloc on es trobi la fossa, específicament a la hora de fer l'aixecament del cadàver, identificació, inhumació i registre de la víctima, la identificació es farà a través de l'auxili de les tècniques que corresponguin tant a l'Institut Nacional de Toxicologia i Ciències Forenses com en clíniques forenses, grups d'experts o amb l'auxili dels Cossos i Forces de Seguretat de l'Estat, sol·licitant dictamen al grup d'experts per la possible creació de un banc d'ADN per l'acumulació de soques per les identifications i per la concreció practica caldrà sol·licitar cooperació al Institut Nacional de Toxicologia i concloent amb l'obligació de fer les exhumacions procurant preservar les mesures de seguretat, privacitat, amb la cooperació del titularitat del lloc, garantint la dignitat de víctimes i familiars, evitant que pogués perjudicar.se o deteriorar.se l'acció de la justícia.

Aquesta Interlocutoria de data 16 d'octubre de 2008 va se recorreguda davant el Ple de la Sala de Penal de l'Audiència Nacional, que va dictar Interlocutòria de data 2 de desembre en la que acordaba *“la falta de competencia objetiva del Juzgado Central de Instrucción número cinco para la investigación de los hechos y presuntos delitos a que se refiere el Auto de 16 de octubre de 2008”*.

Uns anys més tard, el Tribunal Suprem manifestava en la seva Interlocutòria de **28 de març de 2012**, en el seu raonament quart que

“excluida ya, en general la posibilidad de enjuiciamiento penal de los autores de los actos de que se trata, es claro que esa clase de legítimas pretensiones no podrá canalizarse hacia el proceso penal ni llegar a concretarse en declaraciones de responsabilidad ex delicto a cargo de aquellos” (...) “que el ordenamiento vigente arbitra recursos legales a través de los que -por más que su suficiencia se discuta- pueden canalizarse acciones dirigidas a la satisfacción de los derechos de que se trata. Así, ya se ha dicho, la [Ley 52/2007, de 26 de diciembre](#), establece deberes para las administraciones...”

También la disciplina legal de la jurisdicción civil incluye disposiciones a las que los familiares de las víctimas podrían acogerse, con objeto de obtener la identificación de estas, regularizar su situación, y para darles digna sepultura. En efecto, pues -a título meramente indicativo, dado el carácter y el fin de esta resolución- lo cierto es que la LEC de 1881 contiene previsiones sobre expedientes de jurisdicción voluntaria (en vigor, en virtud de la Disposición derogatoria única, 1,1ª de la Ley 1/2000, hasta tanto sean sustituidas por la ley-reguladora de la materia). Así, las de los arts. 1811 ss. las reguladoras de las informaciones para perpetua memoria (arts. 2002 ss.), practicables por el Juez de Primera Instancia con intervención del Fiscal, cuando se refieran "a hechos de reconocida importancia", para procurar su protocolización y registro (art. 2007); y las relativas a las declaraciones de ausencia y fallecimiento. Asimismo, en fin, la Ley 20/2011 de Registro Civil incluye una disposición adicional octava, ya en vigor, sobre inscripción de defunción de desaparecidos durante la guerra civil y la dictadura, cuando de las pruebas aportadas pueda inferirse razonablemente su fallecimiento; precepto que abre también un cauce a la actuación judicial"

Efectivament, la LEC del 1881 dedicava el seu Llibre III a la regulació de la jurisdicció voluntària, trobant-se entre aquests expedients en el Títol X el dedicat a les "informacions per perpètua memòria, que tenien com a finalitat practicar "informacions que davant els Jutges es promoguessin, amb la condició que no es referissin a fets dels que pogués resultar un perjudici a una persona certa i determinada. Tal com explica el catedràtic de Dret Civil de la UCM Julio Banacloche, "en una època sense fotografies, ni vídeos, ni mitjans tecnològics, amb la majoria de transaccions verbals es va buscar una fórmula per deixar assentades determinades notícies sobre els fets. És a dir, quan no hi havia un document que no acredités un fet, cosa que passava freqüentment, s'acudia al Jutge, es formulava davant seu una declaració asseverada per testimonis i s'arxivava les actuacions (...) Aquesta regulació no va ser objecte de canvi al llarg de la seva més que centenària vida i a mesura que avançava la ciència i la tecnologia , l'expedient va deixar de ser rellevant...per aquest motiu quan en compliment de la DF18 de la LEC2000 que exigia l'elaboració d'una nova Llei de Jurisdicció Voluntària (...) el nou projecte de llei que va donar lloc a la actual Llei 15/2015 de 2 de juliol de JV ja no hi existia l'expedient per a informació de perpètua memòria, tot afegint el Catedràtic que "convé destacar que en els set anys de vigència de la LJV ningú ha trobat en falta aquest expedient i qualsevol que ha volgut deixar constància d'un fet passat ho ha fet sens problema gravant un vídeo o anant a fer una acta de notorietat o manifestació davant el Notari.

Com a següent pas rellevant i prenent la paraula a la decisió del Tribunal Suprem el 20 de novembre de 2014 es va presentar davant els Jutjats de Primera Instància de Sant Lorenzo de El Escorial una sol·licitud per l'aprovació i protocol·lització *ad perpetuam memoriam* de determinades declaracions testificals sobre fets passats que encaixava amb aquest tipus d'expedients en aquell moment encara vigents i en els que s'afegia la sol·licitud d'autorització judicial per la exhumació de les restes mortals de dues persones i la entrega de les seves restes als familiars. El Jutjat de Primera Instància 2 de San Lorenzo de El Escorial **va concedir totes les pretensions a través d'Interlocutòria 112/2016 de 20 de març**. Per Sa Senyoria, donat que s'havia descartat la via penal com la adequada per fer una exhumació de les víctimes d'un delictes que, per diverses circumstàncies ja no podia ser jutjat penalment, afirmava que calia recórrer a altres actuacions judicials, com ara la jurisdicció voluntària.

“Acorde a lo expuesto en dicha resolución, el Tribunal Supremo abre una vía en la jurisdicción civil, dirigida a que los familiares de las víctimas puedan acogerla, con la finalidad de obtener la identificación de las víctimas, regularizar su situación, y darles digna sepultura, lo que supone consecuentemente la entrega de los restos cadavéricos de sus familiares. El razonamiento, jurídico tercero de dicha resolución del Tribunal Supremo, se refiere a la normativa de derecho internacional en materia de derechos de las víctimas de violaciones de Derecho Internacional de los Derechos Humanos y del Derecho internacional Humanitario. Se expone en el fundamento tercero del auto citado del Tribunal Supremo que: “La Declaración sobre los principios fundamentales de justicia para las víctimas de delito y del abuso de poder, de 29 de noviembre de 1985, de la Asamblea General de la ONU propugna el establecimiento y reforzamiento, cuando fuera necesario, de “mecanismos judiciales y administrativos que permitan a las víctimas obtener reparación mediante procedimientos oficiales u oficiosos que sean expeditos, justos, poco costosos y accesibles”. En el mismo sentido, con mayor precisión y detalle, la Resolución de 2000, de la Comisión de Derechos Humanos de la ONU. Y, sobre todo, la Resolución de 2006, aprobada por la Asamblea General de la ONU, relativa a Principios y directrices básicos sobre el derecho de las víctimas de violaciones manifiestas de las normas internacionales de derechos humanos y de violaciones graves del derecho internacional humanitaria a interponer recursos y obtener reparaciones. En esta se proclama, como derecho de los afectados por tal clase de acciones criminales, entre otros, el de acceso a una reparación adecuada, que comprenda “la verificación de los hechos y la revelación pública y completa de la verdad”, así como “la búsqueda de [...] los cadáveres de las personas asesinadas, y la ayuda para recuperarlos, identificarlos, si fuera necesario, y volver a inhumarlos según el deseo

explícito o presunto de la víctima o las prácticas culturales de su familia, y comunidad". También el poder contar con "una declaración oficial o decisión judicial que restablezca la dignidad, la reputación y les derechos de la víctima y de las personas estrechamente vinculadas a ella". Huelga decir que esos derechos, según los mismos textos, tienen como contrapartida, el deber de los estados de procurar de manera efectiva su satisfacción."".

Por todo ello, es necesario valorar en el presente procedimiento (acorde a lo manifestado tanto por el Tribunal Supremo, como las resoluciones de la Organización de Naciones unidas (ONU)), si además de la aprobación y protocolización de las informaciones de perpetua memoria podría considerarse como derecho accesorio a dicha declaración, la entrega de los restos cadavéricos de los familiares de las víctimas, conforme lo solicitado por la parte actora, mediante el reconocimiento del derecho a la digna sepultura. (...)

El derecho a recibir sepultura digna está indisociablemente unido a la dignidad propia de todo ser humano (art 10 CE). Asimismo, forma parte del contenido esencial del derecho fundamental de libertad religiosa, que comprende el derecho de la persona a ser inhumada conforme a los ritos y prácticas de la religión que profesa, tal como expresamente se establece en el art. 2.1. b) de la vigente Ley Orgánica 7/1980 de Libertad Religiosa , La relevancia jurídica del derecho a reconocer, se debe a la vinculación del derecho a la digna sepultura, con el respeto a la dignidad e identidad de la persona. Sin un adecuado tratamiento jurídico de la muerte de acuerdo con las creencias religiosas de la persona fallecida o de sus familiares (incluso el respeto a que la sepultura se realice sin sujeción a ningún rito religioso), no sólo se vulnera el derecho de libertad religiosa, sino que se afecta de manera directa a la propia identidad personal. Emanada de la propia Constitución el derecho de la dignidad de la persona y de los derechos inviolables que le son inherentes, destacando entre ellos, el derecho a la digna sepultura de toda persona, solo por el mero hecho de serlo, y con independencia de la forma en la que la misma falleció. Una vez que se reconoce el derecho a la aprobación y protocolización de la información de perpetua memoria, se entiende intrínseco al contenido del reconocimiento, el derecho a poder dar digna sepultura a la persona, en el caso de que la información de perpetua memoria aprobada, afecte a restos cadavéricos a los que no se les ha podido dar digna sepultura.

El derecho a la entrega de los restos deviene del derecho a digna sepultura. La digna sepultura tras la muerte de la persona (con independencia de la forma en la que se ha producido), es un derecho personal e inviolable a todo ser humano

(conforma parte de los derechos humanos a los que el ordenamiento jurídico español se somete). Teniendo en cuenta lo contenido en el Auto de 28 de marzo de 2012 de la Sala 2ª del Alto Tribunal, las declaraciones de derechos humanos aplicables, y la inexistencia, de prohibición en la norma, además del reconocimiento de los derechos a la dignidad de la persona y la digna sepultura, se entiende que el reconocimiento, aprobación y protocolización de la información de perpetua memoria, conlleva entre otros, el derecho a la digna sepultura del familiar afectado. Como consecuencia del reconocimiento del derecho a la digna sepultura, es procedente adoptar las medidas que permitan la entrega de los restos cadavéricos.

En conclusión, una vez que se reconoce el derecho a la aprobación y protocolización de la información ad perpetuam' memoriam, se genera de forma automática el derecho a poder disponer de los restos de la persona afectada para la digna sepultura de ésta, en el caso de que de la propia información aprobada se extraiga que no ha' sido posible dar dicha digna sepultura por la forma en la que se produjeron los hechos que son objeto de aprobación.

Aquesta resolució, **que no va ser objecte de recurs**, va ser jurídicament criticada per l'acadèmia per considerar que desnaturalizava el procediment *ad perpetuam memoriam* i que el que hagués estat lògic era que, una vegada finalitzat l'expedient, s'hagués instat amb posterioritat un judici ordinari o un expedient de jurisdicció voluntària innominat de la nova LJV. Sigui com sigui aquesta resolució del Escorial és la demostració pràctica que mitjançant aquest procediment de jurisdicció voluntària es podia procedir -llavors sense la LMD- a l'exhumació de fosses de la Guerra Civil i la Dictadura.

c. La Llei de Memòria Democràtica del 2022. Interpretació

La Llei de Memòria Democràtica del 2022 (LMD) ha de ser entesa com un pas més que busca avançar en la tutela dels drets de les víctimes de les fosses del franquisme.

Tal i com exposa el propi CGPJ en l'Informe emès amb caràcter preceptiu a l'hora d'informar sobre l'avantprojecte de Llei de Memòria Democràtica, aprovat per el seu Ple en data 7 de juny de 2021, "*el nou projecte de Llei de Memòria Democràtica pretén donar resposta a qüestions pendents (Llei 52/2007 de 26 de desembre coneguda popularment coma llei de memòria històrica) en l'àmbit de la protecció de les víctimes de la guerra i el franquisme que han estat posades de manifest per diferents organismes internacionals en l' àmbit dels drets humans*"

(paràgraf 23). Cita l'Informe expressament que *“Es fa així referència a la Convenció Internacional per la Protecció de totes les Persones contra les desaparicions forçades de 20 de desembre de 2006, i ratificada per Espanya el 14 de juliol de 2009 i a les visites impulsades per les Nacions Unides del Grup de Treball sobre Desaparicions Forçades i involuntàries i el Relator Especial per la veritat, justícia, reparació i garanties de no repetició, Pablo de Greif, que es van plasmar en sendos informes de 2014”*.

Continua l'informe dient que *“La primera obligació que segons cita la Convenció té el Estat amb relació a les víctimes de desaparicions forçades es la de adoptar” totes les mesures apropiades per la búsqueda, localització i liberació de les persones desaparegudes i, en cas de mort, para la búsqueda, el respecte i la restitució de les seves restes (art. 24.2)*. En el seu paràgraf 26 l'Informe del CGPJ aprofundeix en la visita oficial que el Relator Especial sobre la promoció de la veritat, la justícia, la reparació i la garantia de no repetició va fer a l'Estat Espanyol del 21 de gener al 3 de febrer de 2014 per valorar les mesures preses per les autoritats espanyoles amb relació a la violacions de drets humans de la guerra civil i el franquisme. En el paràgraf 27 es fa referència a les recomanacions del Grup de Treball sobre desaparicions forçades emès l'any 2014 a resultes de la visita del Grup de Treball a l'Estat Espanyol l'any 2013, ressaltant-se que una de les recomanacions fetes pel Grup de Treball era que l'Estat havia d'assumir les seves obligacions internacionals, exercitar-les mitjançant un clar lideratge i comprometre's de manera més activa i urgent en la determinació de la sort o ubicació de les víctimes de la GC i el Franquisme.

Per tant, fruit de la necessitat de donar compliment a les obligacions internacionals, el legislador va introduir **un nou procediment** en l'aprovació de la Llei de Memòria democràtica. Per així, a la seva exposició de motius, diu textualment, al parlar del Capítol III que regula el dret a la justícia que *“Finalment, completant aquest àmbit de la tutela judicial procedeix destacar que la Disposició Final Tercera, a través de la modificació de la Llei 15/2015 de 2 de juliol, de la Jurisdicció voluntària reintrodueix la figura del llavors dit expedient d'informacions de perpetua memòria que va ja formar part del nostre ordenament jurídic des de la Llei d'Enjudiciament Civil de 1881 fins la reforma de la jurisdicció voluntària al 2015, amb una via que permet la obtenció d'una declaració sobre els fets succeïts i possibilita la identificació i exhumació de víctimes de la Guerra i la Dictadura i, a través d'ella, la digna sepultura de les víctimes”*.

La Disposició Addicional Tercera porta per títol. Modificació de la Llei 15/2015

de 2 de juliol de la Jurisdicció Voluntària i acorda introduir un nou capítol XI al Títol II de la Llei 15/2015 de 2 de juliol de Jurisdicció Voluntària que porta per títol “dels expedients de jurisdicció voluntària relatius a declaracions judicials sobre fets passats” que es desenvolupa als articles 80 bis, 80 ter, 80 quater, 80 quinquies. Així mateix, és important ressaltar que a la Disposició final quarta es fa referència expressament a que la disposició final tercera es dicta a l’empara de l’art. 149.1. 6 de la Legislació Espanyola que atribueix a l’Estat la competència exclusiva per dictar legislació processal.

Es pots compartir més o menys l’encertada oportunitat del legislador a l’hora d’anomenar a aquest nou procediment com a “*expedients de jurisdicció voluntària relatius a declaracions judicials sobre fets passats*” perquè, com s’ha explicat anteriorment, aquests expedients tenien una finalitat molt concreta que la exposa el legislador a la seva exposició de motius . Segurament el més indicat hagués estat anomenar a aquest tipus d’expedients com a “expedients per la declaració de fets passats i posterior exhumació”. Però no ha estat així perquè el legislador ha partit de la premissa ja establerta a la Interlocutòria de El Escorial segons la qual la declaració de fets passats, en aquest cas, la declaració d’una execució a través de judici sumaríssim declarat nul comporta, de forma intrínseca desfer tots els efectes derivats d’aquest acte nul, essent un d’ells, l’exhumació del cos de la persona afusellada amb el retorn de les restes a la família per la seva per inhumació amb la dignitat merescuda per a qualsevol persona. **És la generació de forma automàtica del dret a disposar de les restes de la persona afectada per la digna sepultura a la que es refereix l’autoritat judicial en la Interlocutòria de El Escorial**, quan diu, textualment que “*En conclusión, una vez que se reconoce el derecho a la aprobación y protocolización de la información ad perpetuam' memoriam, se genera de forma automática el derecho a poder disponer de los restos de la persona afectada para la digna sepultura de ésta, en el caso de que de la propia información aprobada se extraiga que no ha' sido posible dar dicha digna sepultura por la forma en la que se produjeron los hechos que son objeto de aprobación*”.

Només aquesta és una interpretació correcta amb el que vol el legislador perquè si la nul·litat dels Consells de Guerra i la condició de víctima ja està reconeguda directament per llei, és a dir, que opera *ope legis*, el fet que el legislador s’hagi *molestat* a instaurar un nou procediment processal és precisament per articular unes normes legals per on canalitzar totes les conseqüències de la declaració de nul·litat fets a través de la llei, per fixar un camí per on transitar-les en termes processals.

A l'entendre d'aquesta part, aquesta conclusió es desprèn tant d'una interpretació literal com teleològica de la llei. El que cal és xequer judicialment que s'està en un supòsit de nul·litat dels previstos a la Llei de Memòria Històrica i que qui insta l'expedient té la condició de víctima que efectivament li reconeix la llei i, una vegada declarat això per l'autoritat judicial, només cal portar a terme la materialització d'això a través de la localització i exhumació de les restes conseqüència inherent a la declaració de nul·litat. De fet, l'art. 5.4 estableix que la declaració de nul·litat donarà lloc a obtenir una declaració de reconeixent **i reparació personal, que no serà econòmica. Llavors quina reparació serà?**

Per Sa Senyoria en la resolució recorreguda, després de comprendre l'interès de la promotora de l'expedient en la pretensió d'exhumació, cosa que aquesta part agraeix perquè és important per la instant de l'expedient, afirma que aquest no és el canal oportú i considera que el fet que la EM de la LMD assenyali que l'expedient per la declaració de fets passats constitueixi l'obtenció d'una declaració sobre els fets succeïts i possibilita la identificació i exhumació de les víctimes de la Guerra i la Dictadura i a través d'ella la digna sepultura de les víctimes no implica que en el si del mateix pugui acordar-se la exhumació donat que "possibilitar" no equival a "acordar o disposar" màxim si com al·lega el Fiscal la pròpia naturalesa no contradictòria de la jurisdicció voluntària impedeix imposar obligacions de fer a tercers.

Considerem que la interpretació que fa el Jutge d'Instància no és correcta, sigui dit amb tot el respecte. Per a aquesta part, a la vista de la Llarga Exposició de motius on es fa un repàs de totes les obligacions internacionals assumides per l'Estat, el legislador quan utilitza el verb "possibilitar" l'utilitza en el sentit d'atendre a la obligació imperiosa que té l'Estat de procedir urgentment a l'exhumació de les víctimes de la GC i el Franquisme. El verb "possibilitar" vol dir fer quelcom possible, vol dir que, quan presenta un expedient demanant l'exhumació ha de fer-se possible la petició, s'ha d'acordar. Per aquesta part, sí que actua com a sinònim d'"acordar" o "disposar".

L'altre argument utilitzat és el de la naturalesa no contradictòria de la jurisdicció voluntària. Hi estem d'acord. La jurisdicció voluntària té naturalesa no contradictòria però aquest requisit d'aquest tipus de procediment no és cap impediment d'absolutament res perquè es respecta en tot moment aquesta característica. Una vegada constatada la mort produïda per sentència nul·la i per procés nul, com és el cas, una vegada declarada la condició de víctima per part de la persona afusellada i de la persona instant de l'expedient, la inescindible

conseqüència de la declaració de nul·litat no cal que sigui objecte de cap contradicció, perquè opera així per llei.

En aquest sentit, considerem important recordar que la Llei 52/2007 va establir com a gran conquesta la declaració d'il·legitimitat (art.3). La llei anterior reconeixia i declarava el caràcter injust de totes les condemnes i sancions imposades per raons polítiques i ideològiques per tribunals i altres òrgans franquistes així com la seva consegüent il·legitimitat. A aquesta declaració general s'acompanyava un procediment pel que les víctimes podien sol·licitar al Ministeri de Justícia la expedició d'una declaració i de reparació i reconeixement personal. La Llei de 2007 plantejava dificultat per referir-se el legislador a la categoria conceptual de la legitimitat, una categoria que no està desenvolupada en el nostre ordenament jurídic - sinó que forma part de la teoria del dret o de la filosofia del dret - com sí que està desenvolupada la nul·litat i la anul·labilitat. I per totes és conegut els efectes de la nul·litat.

Per tant, es fa una declaració de nul·litat *ex lege* per la LMD de 2022 que fa un salt en la declaració de il·legitimitat que feia la llei de 2007 i es situa en la línia de la resposta d'Alemanya, que, en data 1 de setembre de 1988 va aprovar la Llei per la eliminació de les sentències nacionalsocialistes injustes a l'administració de justícia penal i a on al seu article 1 s'afirma la supressió – terme que pot substituir-se per anul·lació- de les condemnes penals dictades contra els més elementals principis de justícia.

La naturalesa no contradictòria de l'expedient ha de preservar-se per la determinació de la declaració de fets passats i si aquests entren o no en la categoria de nul·litat, però una vegada acordada aquesta, desfer els efectes de la nul·litat és quelcom que opera de forma automàtica, sense que calgui preservar cap dret a la contradicció. Com a antecedents per la utilització de la jurisdicció voluntària en aquesta Audiència per tal de procedir a exhumacions cal citar la decisió d'aquesta Audiència Provincial de Girona (Secció 2^a), per Interlocutòria 76/ 2006 de 19 Abril:

“La parte apelante impugna el auto dictado en primera instancia por el que no se admitió a trámite la demanda de jurisdicción voluntaria que en su día presentó con la finalidad que se le autorizase la exhumación de los tres cadáveres existentes en el nicho que identifica del cementerio de Salt, a fin de poder determinar mediante una prueba de ADN si uno de ellos corresponde a la que pudiera ser la madre de la demandante.

La inadmisión de la demanda se basa en no haberse concretado en ella datos

concluyentes que determinen la exacta ubicación de la finada que se considera la madre de la demandante.

Con anterioridad a la demanda inadmitida, la demandante ya presentó otra, cuyo conocimiento correspondió por reparto al Juzgado de Primera Instancia número Cinco de los de esta capital, en la que se solicitaba la exhumación del cadáver de la que creía que era su madre. **El juzgado autorizó tal exhumación.** No obstante, al practicar la diligencia se apreció que en el mismo nicho había tres cadáveres, sin que pudiera concretarse cual de ellos era el de quien se pretendía investigar genéticamente si era la madre de la demandante. Ante tal resultado, por el indicado Juzgado se dictó una providencia por la que se consideraba que no se podía ejecutar la exhumación ordenada, por lo que se acordaba el archivo del expediente de jurisdicción voluntaria y se indicaba a la demandante que interpusiera una nueva demanda.

Dejando de lado que **esta resolución ya era claramente cuestionable puesto que remitía a otro procedimiento de jurisdicción voluntaria para resolver lo que podía haberse resuelto en él**, lo cierto es que indicaba a la demandante que presentase una nueva demanda. Una vez presentada, y solicitando en ella autorización para extraer material genético de los tres cadáveres, se le deniega de plano la admisión de la demanda, abocándola a una falta de respuesta judicial de lo que plantea.”

Aquesta Audiència Provincial va estimar el recurs d'apel·lació i va revocar la inadmissió ordenant continuar el procediment i per tant, per al que aquí interessa, declarant l'adequació del procediment de jurisdicció voluntària per procedir a l'exhumació de cossos a efectes d'identificar quin era el cadàver de la familiar de la demandant. Per tant, insistim, en el marc de la legislació processal anterior a la LMD això era possible i factible.

Si això passava abans de la LMD, no hi ha dubte que ha de continuar passant després de la LMD perquè la llei reconeix aquest aspecte com un dels elements essencials del dret a la reparació i de les conseqüències de la declaració de víctima, tot això a més tenint en compte que es declara judicialment la nul·litat de la condemna i per tant cal dotar de contingut aquesta declaració de nul·litat que no pot ser cap altra que desfent els efectes de la condemna, possibilitant l'exhumació dels cossos d'aquells que va ser afusellats.

No hi ha cap altra interpretació possible de la LMD que sigui coherent amb els textos internacionals, amb l'evolució judicial de la qüestió i amb la literalitat i finalitats de la llei de memòria democràtica.

d. La interlocutòria de 28 d'octubre del 2025 del Escorial

Per acabar de confirmar aquesta posició aquesta part adjunta com a document núm.1 la interlocutòria de 28 d'octubre del 2025 del Tribunal d'instància del Escorial (plaça 5) i per tant dictada amb posterioritat a l'escrit de conclusions que estima en el marc d'una jurisdicció voluntària l'exhumació del Sr. José Álvarez López i el seu trasllat a Barcelona.

e. La compatibilitat d'actors i procediments (art. 22.1 i DA 1a LMD)

L'article 16 LMD estableix en l'article 1 que li correspon a l'Administració General de l'Estat la recerca de persones desaparegudes durant la Guerra i la Dictadura sens perjudici de les competències d'altres administracions públiques. Per tant el propi enunciat de la llei ja preveu la **concurrència de diferents administracions públiques** en la competència en matèria de **recerca** ("búsqueda" en el text en castellà) de desapareguts.

Alhora, el propi redactat de la llei, en l'article 22 LMD -ja centrats no en la recerca de desapareguts sinó en la seva exhumació- diu que les troballes de restes es posaran sempre en coneixement immediatament del Ministeri Fiscal i de les "autoritats administratives i **judicials competents**". És a dir que la pròpia Llei reconeix alguna mena de competència o intervenció sempre que es troben restes humanes a les autoritats judicials. Tinguem en compte que a l'article 22 es parla de totes les intervencions i de totes les troballes i no només de les "casuals" que es troben regulades específicament amb aquest nom a l'article 21 -i que també exigeixen la comunicació a la Fiscalia o al Jutjat-. En conclusió el propi redactat de la Llei reconeix un rol en l'autoritat judicial en la matèria, com no podia ser d'altra manera, que desactiva l'argumentació de la resolució recorreguda quan planteja aquesta intervenció en les exhumacions com quelcom aliè al poder judicial.

És a dir, de fet, ens trobem en un àmbit en què no només hi ha concurrència de diferents administracions públiques sinó que també hi ha concurrència entre les administracions públiques i el poder judicial. Certament l'article 18 LMD parla de l'obtenció d'una autorització administrativa però aquest mandat està dirigit als ciutadans en el sentit que no poden dur a terme tasques d'exhumació o identificació de cadàvers pel seu compte sense la intervenció de l'administració. Això no vol dir que el poder judicial necessiti d'autorització administrativa per actuar (tampoc la pròpia administració pública no necessitarà de tramitar-se per a si mateixa una autorització). I això deriva, com passa en tantes altres ocasions, d'aquest context de

concurrència d'actors administratius i judicials. És el mateix que passa, per exemple, amb la tutela del dret a la propietat d'una finca titularitat de l'administració pública:

- En determinats supòsits l'administració pública pot autotutelar la propietat i actuar directament fent cessar les molèsties a la possessió que pateixi.
- En determinats supòsits l'administració pública ha de sol·licitar a la jurisdicció contenciosa administrativa l'autorització per entrar en un immoble de la seva propietat per autotutelar-la i fer cessar les molèsties a la possessió.
- En determinats supòsits l'administració pública acudeix a la via jurisdiccional civil o penal per tal que siguin els jutjats els que tramitin un procediment de tutela del seu dret a la propietat.

Aquest exemple tan conegut i habitual per a tots els operadors jurídics il·lustra a la perfecció com el nostre sistema admet la concurrència d'actors per tal de tutelar un determinat bé jurídic. I sobretot com el poder judicial manté capacitat d'intervenció sempre que la llei no li ho prohibeixi en matèries que també es troben tutelades per part de l'administració pública.

De fet, en aquest cas concret i tal com ja havia fet la Llei de Memòria Històrica del 2007, la Llei de Memòria Democràtica del 2022 conté una Disposició Addicional Primera en la qual per esvair cap mena de dubte es diu

“Disposició addicional primera. Compatibilitat d'accions.

*Les previsions contingudes en la present llei son **compatibles** amb l'exercici de les accions i **l'accés als procediments judicials** establerts en les lleis o en els tractats i convenis internacionals subscrits per Espanya.”*

Sembla evident, per tant, que cap de les previsions de la present llei no pot ser un obstacle per a un procediment judicial sobre la matèria que busqui precisament el compliment dels compromisos internacionals subscrits pel Regne d'Espanya en matèria de memòria històrica. El legislador fa, en aquesta disposició, un recordatori específic en matèria de tutela del dret fonamental d'accés a la tutela judicial efectiva (art. 24.1 CE).

f. Sobre la derivació subsidiària al procediment contra la inactivitat de l'administració pública a la jurisdicció contenciosa administrativa

La resolució contra la qual recorrem en el seu fonament jurídic cinquè a l'hora de desestimar la pretensió de l'exhumació afirma que en cas que l'administració

pública no compleixi les obligacions que li venen establertes per llei la promotora de l'expedient pot impetrar la tutela judicial dels òrgans contenciosos administratius.

Aquesta consideració, que va ser suggerida a la vista per l'Advocada de l'Estat, és una mera fugida endavant que no es correspon tampoc amb la naturalesa i funcionament de la jurisdicció contenciosa administrativa. I l'Advocada de l'Estat és perfectament conscient d'aquest extrem i seria la primera d'al·legar-hi en contra si ens trobéssim davant d'aquella jurisdicció.

La possibilitat de controlar jurisdiccionalment la inactivitat de l'administració pública està prevista a l'article 29.1 de la Llei 19/1998 de 13 de juliol de la Jurisdicció Contenciosa Administrativa:

*“Quan l'Administració, en virtut d'una disposició general **que no precisi d'actes d'aplicació** (...) estigui obligada a realitzar una prestació **concreta** en favor d'una o diverses persones **determinades**, aquelles que hi tinguessin dret podran reclamar a l'Administració el compliment d'aquesta obligació.”*

En el nostre cas la disposició general, la Llei de Memòria Democràtica, sí que necessita d'actes d'aplicació concrets i per tant la seva inactivitat en relació a la tramitació de procediments administratius no pot ser combatut davant de la jurisdicció contenciosa administrativa. I aquesta ha estat la doctrina clara i reiterada de la Sala Tercera del Tribunal Suprem

*“el ámbito objetivo de la acción procesal prestacional contemplada en el artículo 29.1 de la Ley jurisdiccional (...) se revela adecuado respecto de aquellas situaciones en que la Administración está obligada en virtud de una disposición general, que no precise de actos de aplicación, a desplegar una actividad material concreta y determinada, o cuando, en virtud de un acto, contrato o convenio administrativo, está obligada a realizar una prestación concreta en favor de determinadas personas, y que **excluye**, en consecuencia, aquellas peticiones o reclamaciones basadas en una presunta actuación ilegal de la Administración, por omisión, cuya satisfacción requiere la tramitación de un procedimiento administrativo, y, en su caso, de un pronunciamiento declarativo expreso de los Tribunales contencioso-administrativos para proceder a su ejecución.”*
(ECLI:ES:TS:2017:4517)

Per tant, i per resoldre aquest suggeriment processal contingut en la resolució recorreguda hem de deixar clar que no existeix una tutela paral·lela que es pugui

considerar en l'àmbit administratiu i supervisat per la possible acció contra la inactivitat en l'àmbit de la jurisdicció contenciosa administrativa. No, això no és possible. Com s'ha vist en aquest procediment, transcorreguts els anys **si ara no actua la jurisdicció civil, no ho farà l'administració pública, ni hi podrà entrar la jurisdicció contenciosa administrativa**. L'administració general de l'Estat disposa d'un pla de fosses que va concretant com vol i quan vol -i que forma part del seu marge de decisió en l'àmbit de les polítiques públiques- no és un àmbit prestacional regulat en el qual puguem exigir alguna actuació concreta per part de la promotora del present expedient. I per tant l'àmbit de l'article 29.1 LJCA no li és d'aplicació. De l'administració autonòmica no cal ni parlar-ne, **ni tan sols han comparegut al procediment en cap de les seves fases tot i haver estat degudament emplaçats**.

En conclusió, si es resol no atendre a la tutela civil, simplement quedarà sense tutela la part que subscriu el present document.

g. El caràcter contradictori del procediment: els Ajuntaments i fiscalia

En relació a l'afectació de drets de tercers que sembla planar en alguns moments en la resolució recorreguda, cal esmentar que aquesta part va plantejar específicament que fossin emplaçats al present procediment els Ajuntaments titulars del cementiri de l'exhumació i del de la inhumació (Girona i Bescanó) així com també la Fiscalia especialista en Memòria Democràtica i les administracions públiques estatal i autonòmica, amb el resultat que consta a l'expedient en relació a la intervenció i posició de cadascuna d'aquestes parts.

Cap d'aquestes administracions, que insistim que respon a **tots els nivells de l'administració** (local, autonòmica i estatal) no ha plantejat l'existència de tercers interessats en cap moment, no els ha notificat l'existència d'aquest expedient ni ha plantejat tampoc en cap moment que existissin. Per tant resulta clarament sobrerera aquesta consideració perquè fins on ha estat possible per a aquesta part s'ha dut a terme una activitat el més contradictòria possible, implicant el màxim nombre d'administracions i possibilitant per tant que tots els interessos fossin presents en el present expedient judicial.

Finalment no podem obviar que tal com es va posar de manifest en el cas concret del Sr. Sedó en el nostre escrit de conclusions de 31 de juliol del 2025 que el lloc del cementiri de Girona on es troba enterrat **no exigeix l'obertura de tota la fossa** perquè es trobava enterrat en un punt específic conjuntament amb el també

afusellat Sr. Eugeni Gurnés Bou, alcalde republicà de Llagostera, qui va ser exhumat el 14 d'abril de 1976. Per tant, l'exhumació del cos del Sr. Sedó no afecta terceres persones.

h. Interpretació harmònica i sistemàtica del paper de l'IMELEC o la Policia

La interlocutòria impugnada planteja que “*la pròpia naturalesa no contradictòria de la jurisdicció voluntària impedeix imposar obligacions de fer a tercers (IMELEC o Policia Judicial)*”.

No podem compartir aquesta consideració perquè no s'adequa de cap de les maneres a la regulació de cap d'aquestes dues institucions que precisament no poden ser considerats “**tercers**” perquè són òrgans auxiliars de l'Administració de Justícia. Així l'Institut de Medicina Legal de Catalunya ve definit en la seva pròpia regulació (Decret 114/2024 de 18 de juny) d'aquesta manera:

“1.1 L'Institut de Medicina Legal i Ciències Forenses de Catalunya (en endavant, l'Institut) és un **òrgan tècnic al servei de l'Administració de justícia**, adscrit al Departament de Justícia, Drets i Memòria i que depèn de la Secretaria per a l'Administració de Justícia. (...)”

1.3 L'Institut té les funcions següents:

a) **L'assistència tècnica als jutjats**, tribunals i fiscalies en les matèries pròpies de la seva disciplina professional mitjançant l'emissió d'informes i dictàmens, **en el marc del procés judicial** o en les actuacions d'investigació criminal o de qualsevol naturalesa que es demanin.”

Per tant, que l'IMLCFC faci un informe per als Jutjats és quelcom clarament intrínsec a la seva naturalesa. Dins del propi Institut existeix un Servei de Laboratori Forense el qual té entre les seves funcions “*la realització d'anàlisis biològiques, clíniques i de toxicologia*” (art. 16.2 Decret 114/2024)

Tant és així que concretament en relació a anàlisis genètiques -incloses dins de les anàlisis biològiques- el darrer informe publicat sobre l'activitat de l'IMLCFC que és el del 2023¹ hi consten practicades 790 casos d'estudi genètic en aquell any.

Per altra banda el mateix IMLCFC inclou un Servei de Patologia Forense a qui li correspon la pràctica de les autòpsies “*en casos de mort violenta o sospitosa*”

¹ <https://justicia.gencat.cat/ca/ambits/administracio-de-justicia/dades-estadistiques/index.html#medicina-forense>

de criminalitat, ordenades per l'autoritat judicial" i la tasca consistent en "*identificar cadàvers i restes humanes*" (art. 19 del Decret 114/2024).

De fet, tornant a la memòria esmentada del 2024 sobre l'activitat del 2023 de l'IMLCFC s'hi fa constar l'existència dins d'aquest Servei de Patologia d'una Unitat d'Antropologia que en un any ha emès 56 dictàmens sobre troballes i restes humanes i que ha participat també en una exhumació ordenada per un jutjat civil a efectes de determinar la filiació, una activitat molt similar a la que es demana en el present procediment, insistim, **ordenada per l'autoritat judicial**.

En tot cas i més enllà de l'àmbit estrictament judicial existeix un Acord de Col·laboració de 7 de setembre del 2016 entre la Direcció General de Memòria Democràtica i l'IMLCFC per a la seva participació en tasques d'exhumació de fosses i d'identificació de cadàvers circumstància que demostra, com no podia ser de cap altra manera, la seva idoneïtat professional per dur a terme aquestes tasques. Per tant dir, com fa la resolució recorreguda, que l'estimació de la demanda imposaria obligacions a tercers és un error evident perquè no només aquesta és precisament la funció de l'IMLCFC sinó que és una tasca que té reconeguda per obligació legal i reglamentària i és una tasca que executa ja actualment.

Pel que fa a la Policia Judicial d'acord amb l'article 549 de la Llei Orgànica 6/1985 d'1 de juliol del Poder Judicial no només li correspon la investigació dels delictes en l'àmbit de la jurisdicció penal sinó l'auxili i suport de l'activitat judicial en tot allò que sigui de menester fora de la seva seu i en què es presenti com a necessari per a desenvolupar la funció judicial. De la mateixa manera que un Jutjat civil pot ordenar a la Policia Judicial l'execució d'un desnonament d'un habitatge és evident que li pot encarregar altres tasques derivades de la garantia de l'execució d'una exhumació així com de la identificació dels components d'una fossa. Caldrà fer-ho seguint els protocols pertinents, les cauteles pertinents i tota la tècnica necessària però la Policia Judicial pot dur a terme qualsevol tasca que li sigui específicament encomanada per l'autoritat judicial perquè per això existeix aquesta institució.

De fet, més enllà de la regulació orgànica, la pròpia Llei 10/1994 d'11 de juliol de la Policia de la Generalitat a l'article 14 recull la figura de la Policia Judicial i estableix que actuaran en compliment de les funcions que els encomanin els jutges i tribunals sense circumscriure aquesta actuació a alguna jurisdicció concreta o a alguna fórmula concreta. En conseqüència si l'òrgan jurisdiccional considera que la decisió adequada en dret és, com en aquest cas, l'exhumació i necessita de

l'actuació de Policia, podrà adreçar-se perfectament a la policia judicial sense que en cap moment aquesta pugui rebre la consideració de "tercer" perquè és precisament la seva naturalesa d'òrgan auxiliar de l'administració de justícia el que en justifica l'existència.

i) Conclusió

Arribats a aquest punt, doncs, entenem que la resolució recorreguda ha de ser revocada en tot allò que té a veure amb el pronunciament denegatori de l'exhumació del cementiri de Girona del Sr. Delfi Sedó, avi de la demandant, executat en un Consell de Guerra de la Dictadura franquista que es declara nul en l'esmentada resolució.

En el cos del nostre recurs, com ja es feia en l'escrit de demanda, s'exposen els arguments jurídics tendents a donar de contingut el "dret de reparació" de les víctimes de la Dictadura franquista, a enllaçar-lo amb la legislació internacional sobre persones desaparegudes així com en la necessitat de donar efecte jurídic a l'esmentada declaració de nul·litat que no es discuteix.

Al nostre entendre la possibilitat de l'exhumació judicial ja existia fins i tot amb anterioritat a la Llei de Memòria Democràtica, com ho demostra la interlocutòria del Escorial en relació al Valle de los Caidos i la pròpia resolució dictada per aquesta Audiència Provincial que s'ha referit en relació a una exhumació aliena a la repressió franquista. Si tot això era possible abans, difícilment es podria entendre que no fos possible ara, després de l'aprovació d'una llei que estableix específicament com a contingut del dret a la veritat i del dret a la reparació de les víctimes l'obligació de localització i d'identificació dels familiars.

No cal dir que si la Sra. Sedó insta aquest procediment judicial és arran de la constatació que les administracions públiques, ni l'estatal, ni l'autonòmica han procedit a dur a terme les tasques d'exhumació. La fossa on es troba el Sr. Sedó no està inclosa en cap pla de fosses ni tampoc s'ha indicat per les administracions que es vulgui incloure en els futurs plans d'aquí, cinc, deu, vint o cinquanta anys. És aquest el motiu pel qual, reconegut un dret pel legislador, una ciutadana que és víctima acudeix a demanar a un tribunal de justícia.

L'administració ja ha menystingut, trepitjat i anorreat el dret de reparació de les víctimes no fent res (o fins i tot en el cas de la Generalitat de Catalunya, ometent cap pronunciament o intervenció en aquest procediment), si ara els jutjats també

se'n desenten, s'haurà buidat definitivament el contingut del dret de reparació establert a la llei. Vet-ho aquí, la importància d'aquest expedient.

Per tot això

DEMANO A LA SALA:

Que tingui per presentat aquest escrit i tingui per interposat **RECURS D'APEL·LACIÓ** contra la interlocutòria del Jutjat de 1a instància núm. 1 de Girona de 10 de novembre del 2025, per tal que previs els tràmits legals pertinents estimi el present recurs d'apel·lació i en conseqüència revoqui la interlocutòria recorreguda i en lloc seu dicti nova resolució per la qual

estimant íntegrament la demanda, declari que la condició de víctima de la Dictadura de la Sra. Bernadeta Sedó i Riera i el seu dret de reparació comporta la recuperació de les despulles del seu avi i en conseqüència ordeni la localització dins del cementiri de Girona del Sr. Delfí Sedó Freixas, la seva exhumació i l'entrega de les seves despulles als seus familiars amb autorització expressa per al seu trasllat al cementiri de Bescanó per a una nova inhumació.

ALTRESSÍ PRIMER DIU: Que s'acompanya com a document núm. 2 còpia del dipòsit efectuat a l'empara de la DA 15a LOPJ segons la LO 1/2009 de 3 de novembre.

ALTRESSÍ SEGON DIU: Que aquesta part informa a la Sala que es troben en tramitació en l'actualitat diverses demandes de jurisdicció voluntària interposades a nom d'altres persones amb familiars executats i enterrats al cementiri de Girona al Jutjat de 1a instància núm. 1, 4 i 8 d'aquesta capital, i pendents de presentació altres familiars, essent rellevant i necessari que es fixi un pronunciament sobre la qüestió i per tant interessant que es valori que el present recurs d'apel·lació sigui resolt pel Ple de les Seccions Cívils d'aquesta Audiència Provincial.

Girona, 9 de desembre del 2025